

Кампанія «Права выбару-2016»

па назіранні за выбарамі дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь VI склікання

Прамежкавая ацэнка рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты

17 жніўня 2016 г.

Кампанія «Права выбару-2016» ладзіць доўгатэрміновае назіранне за ходам выбарчай кампаніі ва ўсіх рэгіёнах Беларусі сіламі арганізацыі, што ўваходзяць у кампанію. Гэтая справаздача з'яўляецца чацьвёртым дакументам па выніках доўгатэрміновага назірання і ахоплівае этап рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты.*

Агульныя высновы:

- Пераважная большасць кандыдатаў ад апазіцыйных партый была вылучана шляхам партыйнага вылучэння. Вылучэнне шляхам збору подпісаў ажыццяўляла невялікая частка прэтэндэнтаў ад апазіцыйных арганізацый, пры гэтым большасць іх ініцыятыўных груп не здавала сабраныя подпісы выбаршчыкаў у акруговыя выбарчыя камісіі (АВК). Праўладныя кандыдаты вылучаліся ад працоўных калектываў, альбо камбінуючы збор подпісаў з вылучэннем ад працоўных калектываў, а часам выкарыстоўваючы ўсе тры спосабы вылучэння – амаль усе вылучаныя падобным спосабам прэтэндэнты былі зарэгістраваныя кандыдатамі.
- Насуперак заявам кіраўніцтва Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенню рэспубліканскіх рэфэрэндумаў (ЦВК), адмовы ў рэгістрацыі апазіцыйных кандыдатаў засталіся пашыранай практыкай абмежавання выбарчых правоў грамадзянаў. Нягледзячы на зніжэнне агульнай колькасці адмоваў ў рэгістрацыі кандыдатаў у параўнанні з ранейшымі выбарчымі кампаніямі, для апазіцыйных партый і аб'яднанняў адмовы ў рэгістрацыі засталіся пашыраныя як у колькасным вымярэнні (агульная лічба адмоваў), так і ў працэнтным вымярэнні (доля адмоваў ад агульнай колькасці прэтэндэнтаў, якія былі вылучаныя ад апазіцыйных арганізацый).
- Найбольш пашыранымі падставамі для адмовы ў рэгістрацыі сталі прэтэнзіі да дэкларацый аб даходах і маёмасці прэтэндэнтаў. Для прэтэндэнтаў, што вылучаліся шляхам збору подпісаў, засталася пашыраная практыка адмовы ў рэгістрацыі на падставе праверкі сабраных подпісаў выбаршчыкаў.
- Працэдура праверкі подпісаў выбаршчыкаў, што былі пададзеныя для вылучэння кандыдатаў у дэпутаты шляхам збору подпісаў, засталася непразрыстай для грамадскасці. Гэта праявілася як у нядопуску назіральнікаў да назірання за гэтым кампанентам працы АВК, так і ў адсутнасці прадстаўнікоў апазіцыі ў большасці АВК, што падрывае давер да вынікаў працэдур

** Пра кампанію «Права выбару-2016»: «Права выбару-2016» - гэта кампанія па назіранні за выбарамі дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, скіраваная на прадухіленне парушэнняў заканадаўства падчас усіх стадыяў выбарчай кампаніі, фіксацыю парушэнняў і аператыўнае рэагаванне. Кампанія назірання «Права Выбару-2016» аб'ядноўвае восем палітычных і грамадзянскіх структур: Партыю БНФ, Беларускаю Хрысціянскую Дэмакратыю, Беларускаю сацыял-дэмакратычную партыю (Грамаду), Праваабаронча-асветніцкае грамадскае аб'яднанне «Рух «За свабоду!», Аб'яднаную грамадзянскую партыю, Беларускаю партыю «Зялёныя», аргкамітэт Партыі Свабоды і Прагрэсу, прафсаюз Радыёэлектроннай прамысловасці. Асноўнай адметнай рысай дадзенай кампаніі ад кампаній назірання, якія праводзяць праваабарончыя арганізацыі або міжнародныя назіральнікі, з'яўляецца скіраванасць на «актыўнае назіранне», якое ўключае ў сябе мабілізацыю валанцёраў не толькі для фіксацыі, але і для актыўнага процідзеяння парушэнням.*

праверкі. Тыя нешматлікія прадстаўнікі апазіцыйных партый, якія былі ўключаныя ў АВК і ТВК, таксама былі пазбаўленыя магчымасці паўнаважна кантраляваць працэс праверкі подпісаў, здадзеных праўладнымі кандыдатамі.

- У шэрагу выпадкаў падставамі для адмовы ў рэгістрацыі сталі прэтэнзіі да копіяў дакументаў, што пацвярджаюць месца працы і адукацыю асобаў, вылучаных кандыдатамі ў дэпутаты. Гэтая катэгорыя дакументаў на бягучых выбарах упершыню патрабуецца пры вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, паколькі іх прадастаўленне было прадугледжанае зменамі ў Выбарчы кодэкс, якія былі ўнесеныя ў 2013 годзе. Такім чынам, змены, унесеныя тады ў Выбарчы кодэкс, не спрасцілі працэдуру рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты, а ўскладнілі яе.

- АВК дэманстравалі перадузятае стаўленне да кандыдатаў у дэпутаты ад апазіцыйных партый і аб'яднанняў у параўнанні з кандыдатамі, лаяльнымі дзеючай уладзе. У шэрагу выпадкаў гэта прывяло да адмовы ў рэгістрацыі моцных кандыдатаў, вылучаных ад арганізацый-удзельніц кампаніі "Права выбару-2016", якія вялі актыўную дзейнасць на тэрыторыі выбарчых акругаў і мелі вялікія шанцы здабыць падтрымку выбаршчыкаў. Гэткая практыка з боку АВК стварыла няроўныя ўмовы для кандыдатаў і пазбавіла выбаршчыкаў магчымасці абіраць сваіх прадстаўнікоў у парламенце на аснове роўных і справядлівых умоваў.

Правое рэгуляванне рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты

Паводле Выбарчага кодэксу, вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты магчыма ажыццяўляць адным з трох спосабаў: 1) ад палітычнай партыі – рашэннем вышэйшага органа партыі; 2) ад размешчаных на тэрыторыі выбарчай акругі працоўных калектываў – рашэннем сходу ці канферэнцыі працоўнага калектыва; 3) ініцыятыўнай групай шляхам збору подпісаў выбаршчыкаў.

Згодна з каляндарным планам арганізацыйных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенні выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў, зацверджаным ЦВК рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты ажыццяўляецца АВК пачынаючы з тэрміну за 40 дзён да выбараў і заканчваецца не пазней 30 дзён да пачатку выбараў – гэта значыць з 2 па 11 жніўня 2016 года ўключна.

Пералік неабходных для рэгістрацыі кандыдатаў дакументаў, якія перадаюцца ў АВК устаноўлены арт. 66 Выбарчага кодэкса, у тым ліку вылучаная асоба павінна прадставіць дэкларацыю аб даходах і маёмасці асобы, якая вылучаная кандыдатам у дэпутаты, па форме, зацверджанай урадам Беларусі. Рашэнне аб рэгістрацыі кандыдата прымаецца пры наяўнасці дакументаў, указаных у арт. 66 Выбарчага кодэкса, якія паступілі ў АВК да пачатку рэгістрацыі.

Пры прадстаўленні ў дэкларацыі аб даходах і маёмасці асобы, якая вылучаная кандыдатам у дэпутаты, не адпавядаючых рэчаіснасці звесткаў, якія маюць істотны характар, АВК мае права адмовіць у рэгістрацыі кандыдата. Растлумачэнне аб тым, якія звесткі аб даходах і маёмасці маюць істотны характар, дае ЦВК. Згодна з п. 13 пастановы ЦВК ад 28 чэрвеня 2016 г. № 34 пад істотным характарам не адпавядаючых рэчаіснасці звестак разумеецца дэклараванне ў меншым памеры агульнай сумы гадавога дахода, калі неадпаведнасць складае больш за 20% агульнай сумы гадавога дахода, а таксама адсутнасці звестак аб нерухомай маёмасці, якая належыць асобе на праве ўласнасці (дом, кватэра, дача і інш.) ці долі ў праве ўласнасці на такую маёмасць, адсутнасць звестак аб асабістым аўтатранспарце, каштоўных паперах (акцыях), звестак аб долі ў статутным фондзе юрыдычнай асобы. Не маючай істотнага характару прызнаецца адсутнасць звестак аб даходах у выглядзе кошту прафсаюзных публікацый, звестак аб матэрыяльнай дапамозе, кампенсацый выдаткаў на набыццё навуковай і вучэбнай літаратуры,

указаных неадпавядаючых рэчаіснасці звестак аб даходах, калі яны ўнесеныя ў дэкларацыю на падставе даведкі, выдадзенай па месцы працы і інш.

Сярод дакументаў, якія павінны прадставіць асобы, якія вылучаюцца кандыдатамі ў дэпутаты, з'явіліся новыя катэгорыі дакументаў: копіі старонак пашпарта грамадзяніна Рэспублікі Беларусь, якія пацвярджаюць месца жыхарства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь; дакументы, якія пацвярджаюць месца працы і адукацыю, што пазначаныя ў біяграфічнай анкеце прэтэндэнта. Гэтае новаўвядзенне было ўнесена ў Выбарчы кодэкс у 2013 годзе і ўпершыню ўжываецца ў часе парламенцкіх выбараў. Таксама новаўвядзеннем сталася магчымасць падачы дакументаў аб вылучэнні ў АВК праз прадстаўніка з натарыяльна аформленай даверанасцю.

Згодна з арт. 68 Выбарчага кодэкса АВК правярае адпаведнасць парадку вылучэння кандыдатаў у дэпутаты і прымае рашэнне аб рэгістрацыі ці матываваную адмову ў рэгістрацыі, якая выдаецца не пазней чым на наступны дзень пасля прыняцця рашэння. Дадзенае рашэнне можа быць абскарджана асобай, якая была вылучаная кандыдатам у дэпутаты, у ТВК (абласныя ці Мінская гарадская выбарчыя камісіі). Рашэнне ТВК па скарге можа быць абскарджана ў абласныя ці Мінскі гарадскі суд. Варта адзначыць, што абскарджванне адмоваў у рэгістрацыі ў ТВК і судах абласнога ўзроўню і адпаведная дэцэнтралізацыя разгляду скаргаў сталася новаўвядзеннем гэтай выбарчай кампаніі – на мінулых парламенцкіх выбарах 2012 года ва ўмовах ранейшай рэдакцыі Выбарчага кодэкса абскарджванне адмоваў у рэгістрацыі кандыдатаў ажыццяўлялася праз ЦВК з магчымасцю далейшага абскарджвання прынятага па скарге рашэння ў Вярхоўны суд Рэспублікі Беларусь.

Працэдура і вынік рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты

Праверка дакументаў, прадстаўленых для рэгістрацыі кандыдатаў, ажыццяўлялася АВК паводле звычайнай закрытай працэдуры, да назірання за якой не былі дапушчаныя назіральнікі. Зафіксаваныя выпадкі, калі прадстаўнікі апазіцыйных партый у АВК і ТВК насуперак іх прававому статусу былі адхілены ад праверкі падпісных лістоў і іншых дакументаў праўладных кандыдатаў. Напрыклад, у Брэсце сябры адмовіліся прадастаўляць інфармацыю сябру Брэсцкай абласной выбарчай камісіі Сяргею Алексяевічу. Сам актывіст дэмакратычнай партыі лічыць, што непрадастаўленне падобных дакументаў і матэрыялаў з'яўляецца парушэннем закона, а менавіта арт.37 Выбарчага кодэкса, дзе замацавана права сябра камісіі знаёміцца з дакументамі і матэрыяламі камісіі, у склад якой ён уваходзіць, і ніжэйстаячых камісій. Актывіст БНФ праявіў ініцыятыву і наведаў АВК Брэсцкай-Заходняй выбарчай акругі №1, дзе вырашыў правесці дакументацыю і подпісы, якія былі сабраны ў падтрымку прэтэндэнтаў у кандыдаты, аднак у гэтым яму было адмоўлена.

Працэдура праверкі дакладнасці подпісаў выбаршчыкаў у падпісных лістах праводзілася ў закрытым для назіральнікаў рэжыме, не галосна, па-за межамі пасяджэнняў АВК. Гэтыя абставіны не даюць магчымасці сцвярджаць аб тым, наколькі працэдуры праверкі подпісаў выбаршчыкаў аб вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты адпавядалі патрабаванням выбарчага заканадаўства, з'яўляліся аб'ектыўнымі і вольнымі ад палітычн аматываванага падыходу з боку АВК, якія ажыццяўлялі іх праверку.

Паводле паведамленняў ЦВК, агульная колькасць адмоваў у рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты падчас гэтых выбараў апынулася меншая ў параўнанні з ранейшымі парламенцкімі выбарамі.

Таблица 1. Рэгістрацыя кандыдатаў паводле спосаба вылучэння ў параўнанні з мінулымі выбарамі

	Выбары 2012 года			Выбары 2016 года		
	Колькасць вылучаных	Колькасць зарэгістраваных	Адсотак зарэгістраваных	Колькасць вылучаных	Колькасць зарэгістраваных	Адсотак зарэгістраваных
Паступіла дакументаў (агулам)	599			765		
Вылучана кандыдатаў (агулам)	494	363	73,48%	630	521	82,69%
У тым ліку:						
Адным суб'ектам	393	264	67,17%	507	399	78,69%
Грамадзянамі шляхам збору подпісаў	122	54	44,26%	122	77	63,11%
Працоўнымі калектывамі	19	16	84,21%	31	24	77,41%
Палітычнымі партыямі	252	194	76,98%	354	298	84,18%
Двума суб'ектамі	97	95	97,93%	111	110	99,09%
Грамадзянамі шляхам збору подпісаў і працоўнымі калектывамі	89	89	100,00%	90	89	98,88%
Грамадзянамі шляхам збору подпісаў і палітычнымі партыямі	8	6	75,00%	21	21	100,00%
Трыма суб'ектамі	4	4	100,00%	12	12	100,00%
Агулам вылучана кожным суб'ектам*						
Грамадзянамі шляхам збору подпісаў	223	153	68,60%	245	199	81,22%
Працоўнымі калектывамі	112	109	97,32%	133	125	93,98%
Палітычнымі партыямі	264	204	77,27%	387	331	85,52%

**Калі кандыдат вылучаны некалькімі суб'ектамі вылучэння, то у гэтых графах пазначаецца кожны шлях вылучэння як асобы*

Найменьшая колькасць адмоваў у рэгістрацыі была для вылучэнцаў ад палітычных партый (зарэгістравана 84% ад вылучаных), але асабліва паспяхова этап рэгістрацыі прайшлі прэтэндэнты, вылучаныя адначасова двума суб'ектамі (працоўнымі калектывамі і зборам

подпісаў, альбо грамадзянамі шляхам збору подпісаў і палітычнымі партыямі) ці адразу трыма суб'ектамі: у абодвух выпадках адсотак рэгістрацыі практычна складае 100%. Як правіла такім вылучэннем карыстаюцца кандыдаты, якіх падтрымлівае ўлада.

Паказальнай з'яўляецца колькасць адмоваў у рэгістрацыі кандыдатаў, вылучаных апазіцыйнымі і лаяльнымі ўладам палітычнымі партыямі ў параўнанні з мінулымі парламенцкімі выбарамі 2012 года:

Табліца 2. Адмовы ў рэгістрацыі вылучэнцаў апазіцыйных партый у параўнанні з мінулымі выбарамі

Назва палітычнай партыі	Выбары 2012 года			Выбары 2016 года		
	Колькасць вылучаных	Колькасць зарэгістраваных	Колькім адмоўлена ў рэгістрацы, (%)	Колькасць вылучаных	Колькасць зарэгістраваных	Колькім адмоўлена ў рэгістрацы, (%)
Беларуская партыя "Зялёныя"	0	0	-	5	5	0 (0%)
Партыя БНФ	33	30	3 (9%)	60	49	11 (18%)
Аб'яднаная Грамадзянская партыя	48	35	13 (27%)	67	57	10 (15%)
Беларуская партыя левых "Справядлівы свет"	32	26	5 (15%)	46	38	8 (17%)
Беларуская патрыятычная партыя	0	0	-	18	16	2 (11%)
Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада)	15	11	4 (26%)	29	27	2 (7%)
Камуністычная партыя Беларусі	23	21	2 (8,6%)	52	44	8 (15%)
Беларуская сацыяльна-спартыўная партыя	1	1	0 (0%)	0	0	-
Ліберальна-дэмакратычная партыя	93	70	23 (24%)	90	77	13 (14%)
Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці	19	9	10 (52,6%)	20	18	2 (10%)

**Табліца прадстаўлена паводле афіцыйных дадзеных пра суб'ект вылучэння, без уліку вылучэння пад шыльдамі апазіцыйных партый прадстаўнікоў незарэгістраваных аб'яднанняў*

Як бачна, колькасць палітычных партый, якія прымалі ўдзел у вылучэнні кандыдатаў у дэпутаты, у параўнанні з мінулымі выбараў павялічылася з васьмі да дзевяці. Пры гэтым паводле адсотка адмоваў у рэгістрацыі прадстаўнікоў апазіцыйных і лаяльных уладам партый не назіраецца асаблівай розніцы. Разам з тым, адсотак адмоваў у рэгістрацыі прэтэндэнтаў, што

вылучаліся толькі зборам подпісаў, істотна вышэйшы за адсотак адмоваў вылучэнцам палітычных партый. Наадварот, прэтэндэнты што вылучаліся двума ці трыма шляхамі (звычайная форма вылучэння для прэтэндэнтаў, што карыстаюцца падтрымкай выканаўчай улады) амаль ніколі не сутыкаліся з адмовамі ў рэгістрацыі

У цэлым адмоваў у рэгістрацыі кандыдатаў у параўнанні з мінулымі выбарамі стала менш: было адмоўлена ў рэгістрацыі 93 прэтэндэнтам, што складае 14,8% (з улікам таго што 16 вылучэнцаў адклікалі сваё вылучэнне). Колькасць адмоваў у рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты на мінулых парламенцкіх выбарах у 2012 годзе складала 122 чалавекі, альбо 24,6 % ад агульнай колькасці вылучаных (з улікам адмовы ад вылучэння 9 прэтэндэнтаў, што адклікалі дакументы). Падчас правядзення парламенцкіх выбараў у 2008 г. агульная колькасць адмоваў у рэгістрацыі ў якасці кандыдатаў у дэпутаты складала таксама 24%.

Адмовы ў рэгістрацыі апазіцыйных кандыдатаў

Паводле паведамленняў шэрагу апазіцыйных палітычных партый і аб'яднанняў, колькасць адмоваў іх вылучэнцам у параўнанні з мінулымі парламенцкімі выбарамі 2012 года не толькі не паменьшылася, але нават павялічылася. Гэта датычыцца Партыі БНФ, партыі "Справядлівы свет", а таксама вылучаных праз партыю АГП прадстаўнікоў Беларускай хрысціянскай дэмакратыі, якая на стадыі рэгістрацыі страціла чвэрць сваіх вылучэнцаў. Пры гэтым у дачыненні да гэтых партый пашырэнне адмоваў праявілася як ў колькасным вымярэнні (агульная лічба адмоваў), так і ў працэнтным вымярэнні (доля адмоваў ад агульнай колькасці прэтэндэнтаў, якія былі вылучаны ад апазіцыйных арганізацый). Аднак, вылучэнцы ад іншых партый-удзельніц кампаніі "Права выбару-2016" сутыкнуліся з адносна меншай колькасцю адмоваў: гэта датычыць АГП, БСДП і Беларускай партыі "Зялёныя" (у апошняй былі зарэгістраваны кандыдатамі ўсе пяць вылучэнцаў).

Асноўнымі прычынамі ўказанымі ў рашэннях АВК аб адмове ў рэгістрацыі былі недакладнасць подпісаў выбаршчыкаў у падпісных лістах у памеры большым за 15% ад правяраных подпісаў і памылкі ў дэкларацыі аб даходах прэтэндэнтаў, а таксама хібы ў прадстаўленых дакументах, што пацвярджаюць месца працы і адукацыю. У шэрагу выпадкаў АВК безпадстаўна расцэнвалі як істотны недахоп, дастатковы для адмовы ў рэгістрацыі, адсутнасць завярэння копій дакументаў: гэтая практыка была найбольш распаўсюджаная у Гарадзенскай вобласці, хоць гэткае завярэнне не прадугледжанае Выбарчым кодэксам, і пра недапушчальнасць гэткага падыхода наўпрост гаворыцца ў метадычных указаннях ЦВК для АВК.

У выніку адсеву прэтэндэнтаў на этапе рэгістрацыі не былі зарэгістраваны апазіцыйныя палітыкі, што ажыццяўлялі найбольш актыўную камунікацыю з выбаршчыкамі на тэрыторыі сваёй акругі ў часе збору подпісаў. Напрыклад арганізацыі-удзельніцы кампаніі "Права Выбару-2016" заявілі, што ў Менску былі мэтанакіравана знятыя з выбарчай гонкі найбольш моцныя і актыўныя вылучэнцы: Рух "За Свабоду" расцаніў нерэгістрацыю Алеся Лагвінца па Сухараўскай акрузе №101 як помсту мясцовай улады за актыўную і крэатыўную кампанію, АГП заявіла пра палітычныя матывы адмовы ў рэгістрацыі кандыдатам намесніка старшыні партыі Мікалая Казлова па Старавіленскай выбарчай акрузе №105, Партыя БНФ падобным чынам расцэнвае безпадстаўную адмову ў рэгістрацыі кіраўніка партыйнай арганізацыі Маскоўскага раёна Менску па Паўднёва-Заходняй акрузе №98 Мікалая Юшчука.

Партыя БХД вылучыла 32 кандыдаты. У сілу такога, што гэтай партыі ўлады неаднаразова адмаўлялі ў рэгістрацыі, большасць з іх кандыдатаў былі вылучаны ад АГП, і адзін кандыдат быў вылучаны праз збор подпісаў. Васьмі вылучэнцам было адмоўлена ў рэгістрацыі, чацьвёра з іх падалі скаргі ў ТВК. У тым ліку было адмоўлена прэтэндэнту Мікалаю Сялянкіку па Гарадзенскай сельскай акрузе №53 (з-за недахопаў у дэкларацыі аб даходах, АВК не прыняла ўдакладненні, паводле якіх памер разыходжання даходу складаў меней за 20%), Антону

Войцехаву па Дзятлаўскай акрузе №56 (з-за адсутнасці пячаткі на даведцы пра месца працы), Паўлу Пракаповічу па Маладзечанскай сельскай акрузе № 73 (падстава – вынікі праверкі подпісаў, пасля якой у кандыдата апынулася быццам бы 999 сапраўдных подпісаў выбаршчыкаў, што недастаткова для вылучэння). Адна з кандыдатак прадставіла пратакол вылучэння ад АГП пазней за агульны пакет дакументаў і таксама не была зарэгістраваная.

Партыя БНФ вылучыла на з'ездзе 72 кандыдаты, з якіх на рэгістрацыю падалі дакументы 60 чалавек. Трое з прэтэндэнтаў дублявалі партыйнае вылучэнне вылучэннем шляхам збору подпісаў. Шасцёра з вылучэнцаў БНФ уваходзяць у спіс кандыдатаў, падтрыманых Рухам "За Свабоду". Адзінаццаць вылучэнцаў партыі сутыкнуліся з адмовамі ў рэгістрацыі, у тым ліку ў пяці выпадках адмова была звязаная з недакладнасцямі ў дэкларацыі аб даходах і маёмасці. У тым ліку прэтэндэнту Мікалаю Юшчуку было адмоўлена ў сувязі з неўказаннем у дэкларацыі гаража, які ўжо не існуе ў рэчаіснасці: на яго месцы застройшчыкам быў пабудаваны будынак і сп. Юшчуку была выплачаная кампенсацыя за яго, яднак паводле кадастравай агенцыі гэты неіснуючы гараж яшчэ лічыцца на ўліку. АВК Старавіленскай акругі №105 спачатку адмовіла ў рэгістрацыі прадстаўніку БНФ Уладзіміру Падголу у сувязі з неўказаннем у дэкларацыі аб даходах і маёмасці акцыяў нафтаперапрацоўчага заводу "Нафтан", аднак кандыдат аператыўна аспрэчыў рашэнне і прадставіў у АВК неабвяргальныя доказы таго, што гэтыя акцыі належаць ягонаму аднафамільцу – пасля гэтага АВК перагледзела сваё рашэнне і зарэгістравала сп. Падгола кандыдатам. Пяць вылучэнцаў падалі скаргі на адмову ў рэгістрацыі ў ТВК, але ўсе скаргі былі адхіленыя. Адзін з вылучэнцаў скарыстаўся правам абскарджвання ў суд.

Рух "За свабоду" заявіў пра вылучэнне 15 чалавек, з якіх 10 былі вылучаныя шляхам збору подпісаў, 6 вылучаныя ад Партыі БНФ і адзін кандыдат вылучаны ад АГП. Тром асобам было адмоўлена ў рэгістрацыі, усе яны падалі скаргі ў ТВК, якія былі адхіленыя. Не былі зарэгістраваны па Баранавіцкай-Заходняй акрузе №5 Юрый Казакевіч (падстава – несапраўдныя подпісы), па Навагрудскай выбарчай акрузе №57 Вадзім Леван (падстава – несапраўдныя подпісы) і Алесь Лагвінец па 101 па Сухараўская выбарчая акрузе №101 у Менску (падстава – папярэджанне, выдадзеныя за ўлёткі, якія інфармавалі пра канцэрт Лявона Вольскага на пікеце па зборы подпісаў, другое папярэджанне за нібыта ўзнагароджанне выбаршчыкаў за подпісы).

БСДП рашэннем з'езду вылучыла 34 кандыдаты, але ў выбарчыя камісіі былі пададзеныя дакументы ад 29 чалавек. Чацвёрта прэтэндэнтаў на дэпутацтва дублявалі партыйнае вылучэнне яшчэ і вылучэннем шляхам збору подпісаў. Двум прэтэндэнтам было адмоўлена на падставе хібаў у дэкларацыі, якія вылучэнцы прызналі абгрунтаванымі і не абскарджвалі.

Ад АГП былі пададзеныя дакументы на рэгістрацыю 67 кандыдатаў (уклучна з 31 кандыдатам ад БХД і адным кандыдатам ад Руху "За Свабоду"), з якіх рэгістрацыю атрымалі 57 чалавек. Пры гэтым з 33 уласна актывістаў АГП з адмовамі ў рэгістрацыі сутыкнуліся тры чалавекі: Аляксандр Турок па Сенненскай акрузе №30 (у анкеце ўказаў сваё месца працы як "глава фермерскай гаспадаркі", АВК палічыла што трэба было пазначыць "заснавальнік фермерскай гаспадаркі"), Сяргей Васільеў па Полацкай сельскай акрузе №28 (падстава – недахопы ў дэкларацыі аб даходах і маёмасці), Мікалай Казлоў па Старавіленскай акрузе №105 (неўказанне ў дэкларацыі даходу ад продажу аўтамабіля). Усе тры прэтэндэнтаў абскарджвалі адмову ў рэгістрацыі ў вышэйстаячую камісію, але скаргі былі адхіленыя ТВК. Мікалай Казлоў абскардзіў адмоўнае рашэнне ТВК па скарге у суд, аднак суд таксама адхіліў скаргу.

Кампанія "Гавары праўду" паведаміла, што з 25 прэтэндэнтаў, вылучэнне якіх яна падтрымлівала, былі зарэгістраваныя толькі 16, двое з іх было вылучана з'ездам БСДП. На дадзены момант вядома толькі пра адзін выпадак паспяховага абскарджвання нерэгістрацыі: ТВК задаволіла скаргу і зарэгістравала кандыдатам сябру ЛДП Барыса Аляшкова па Магілёўскай-Кастрычніцкай акрузе №86.